

gemeente **Oosterhout**

Collegevoorstel OG

Zaak : Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout
2024

Zaaknummer : 1052212

Datum: 24 september 2024	Initialen auteur: AKR	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Team Beleid	

Onderwerp:

Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024

Geraadpleegde teams:

Advies Bedrijfsvoering, Control, Sociaal Team Beleid en Sociaal Team Oosterhout

Communicatie: ja d.m.v.: Openbare besluitenlijst en Weekblad Oosterhout

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☐ Raadsinformatiebrief
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 39
- ☐ Raadsvoorstel
- ☒ Overige bijlagen:
 - Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024
 - Bijlage 1 uitvoeringsbesluit: richtlijn gebruikelijke hulp
 - Bijlage 2 uitvoeringsbesluit: verwijfsbrief huisartsen
 - Bijlage 3 uitvoeringsbesluit: productendienstcatalogus ambulante jeugdhulp
 - Bijlage 4 uitvoeringsbesluit: productendienstcatalogus pleegzorg en gezinshuiszorg
 - Bijlage 5 uitvoeringsbesluit: overzicht normering hoogte en duur ambulante jeugdhulp
 - Bijlage 6 uitvoeringsbesluit: richtlijn tijd en frequentie informele ondersteuning

Behandeling in / door:

Datum:

Aard behandeling:

☐ Raad

Portefeuillehouder

Beenhakker

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1052212 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 24 september 2024

Openbaar

Zaaknummer: 1052212

Onderwerp:

Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024

Voorstel:

1. Het vaststellen van het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024.

Samenvatting (circa 10 regels)

In het uitvoeringsbesluit jeugdhulp staat een inhoudelijke uitwerking van de uitvoering van het toegangsproces tot jeugdhulp. Begin 2023 is deze voor het laatst vernieuwd. Om het toegangsproces te verbeteren stellen we voor om op een aantal punten aanpassingen te doen in het uitvoeringsbesluit:

- Over hoe de identiteit van een jeugdige wordt vastgesteld;
- Over het opnemen van uitgangspunten voor een sociaal medische indicatie;
- Over het evalueren van ingezette jeugdhulp.

Er wordt voorgesteld om het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024 vast te stellen.

Juridisch kader (inclusief onderbouwing geheimhouding)

Sinds de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp. In de Jeugdwet is bepaald dat de gemeenteraad verschillende aspecten bij verordening dient te regelen. In de Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2023 is dit geregeld. Het college van B&W stelt voor een verdere inhoudelijke uitwerking nadere regels op in het uitvoeringsbesluit. De verordening en het uitvoeringsbesluit vormen de (juridische) basis voor het lokale gemeentelijke beleid en bepalen wat de criteria zijn op basis waarvan inwoners van Oosterhout al dan niet toegang krijgen tot een jeugdhulpvoorziening.

Aanleiding

Op 1 maart 2023 is het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2023 in werking getreden. Het jeugdstelsel is continu in beweging. In samenspraak met belanghebbenden kijken we voortdurend waar we het toegangsproces tot jeugdhulp verder kunnen ontwikkelen. Om hier invulling aan te kunnen geven is het noodzakelijk om het uitvoeringsbesluit en/of de verordening regelmatig te actualiseren.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

Op basis van ervaringen wordt gekeken naar mogelijkheden om het toegangsproces te optimaliseren. Deze ervaringen bestaan zowel uit inzichten van belanghebbenden (denk aan inwoners, zorgaanbieders en medewerkers van het sociaal team), gegevens uit onze dashboards (waarbij o.a. wordt gekeken naar trends in het afgeven van beschikkingen) en adviezen van de bezwarencommissie en accountant. Ook nadat de voorgestelde aanpassingen zijn doorgevoerd, blijven we op deze manier het toegangsproces monitoren.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

Bij specifiek het proces van het aanpassen van het uitvoeringsbesluit zijn geen externe belanghebbenden betrokken geweest. Zoals eerder gezegd wordt wel op basis van ervaringen van belanghebbenden (bijvoorbeeld zorgaanbieders en inwoners) gekeken naar mogelijkheden om het toegangsproces te optimaliseren, waarna vervolgens aanpassingen kunnen landen in het uitvoeringsbesluit. Vanwege recente jurisprudentie over het regelen van eigen kracht in de

verordening verwachten we dat begin 2025 de verordening (en wederom het uitvoeringsbesluit) aangepast moet worden. Hierbij zal de adviesraad sociaal domein betrokken worden.

Wat willen we gaan doen?

Naast enkele tekstuele aanpassingen, stellen we voor om het uitvoeringsbesluit op drie punten aan te passen:

1. Hoe we de identiteit van inwoners vaststellen;
2. Welke uitgangspunten we voor een sociaal medische indicatie gebruiken;
3. Hoe we ingezette jeugdhulp evalueren.

Met deze aanpassingen willen we het toegangsproces tot jeugdhulp verbeteren. Door dit vast te leggen in het uitvoeringsbesluit vergroten we de rechtszekerheid. Bij het onderdeel afwegingen van argumenten voor en tegen beschrijven we de inhoud van de voorgestelde aanpassingen.

Afweging van argumenten voor en tegen?

1. Vaststellen identiteit van jeugdigen

In het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2023 staat dat bij het vooronderzoek de identiteit van de jeugdige of zijn ouders wordt vastgesteld zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. De Jeugdwet kent echter geen identificatieplicht. Wel moet op grond van artikel 7.2.2 van de Jeugdwet een BSN van de jeugdige worden vastgesteld bij het eerste contact. Iedere jeugdige die in Nederland verblijft heeft recht op jeugdhulp als hij/zij dat nodig heeft. Als een jeugdige geen ID-bewijs heeft, kan een gemeente niet afdwingen dat de ouders deze aanschaffen. In de uitvoering wordt daarom nu praktisch omgegaan met het vaststellen van de identiteit. Aangezien we in het uitvoeringsbesluit nu alleen hebben opgenomen dat op basis van artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht de identiteit wordt vastgesteld, wordt het niet uitvoeren hiervan als een formele onrechtmatigheid beschouwd. We stellen daarom voor om de passage over het vaststellen van de identiteit aan te passen in hoofdstuk 2.2. Met het doorvoeren van de voorgestelde aanpassing blijven we zorgvuldig de identiteit van jeugdigen vaststellen, maar is er geen sprake meer van een formele onrechtmatigheid als een jeugdige geen ID-bewijs kan laten zien.

2. Uitgangspunten voor een Sociaal Medische Indicatie

Een Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang (SMI) is bedoeld voor ouder(s) die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en te maken hebben met lichamelijke, psychische en/of sociale problemen, waardoor het opvoeden en verzorgen van hun kind(eren) moeilijk gaat. Via een SMI kunnen ze ontlast worden doordat hun kind(eren) naar de kinderopvang gaan. In het verleden heeft het college van B&W besloten om met ingang van 1 januari 2017 een SMI op te nemen in de gemeentelijke uitvoering van de Jeugdwet. Tot die tijd waren er specifieke beleidsregels voor een SMI. Met het opnemen van een SMI in de gemeentelijke uitvoering van de Jeugdwet zijn de verordening en het uitvoeringsbesluit jeugdhulp van toepassing. Tot op heden zijn de uitgangspunten die specifiek gelden voor SMI opgenomen in een werkinstructie, maar niet in de verordening en/of uitvoeringsbesluit. Dit biedt onvoldoende rechtsgrond.

Het afgelopen jaar isesignaleerd dat SMI's vaak langdurig werden verlengd, terwijl een SMI eigenlijk is bedoeld als een tijdelijke ontlasting waarin ouder(s) ruimte hebben om te werken aan een structurele oplossing voor hun problemen. In de praktijk werd hier alleen niet altijd uitvoering aan gegeven. Er is daarom gekeken hoe beter gestuurd kan worden op het afgeven en eventueel verlengen van een SMI. Dit heeft ertoe geleid dat het werkproces is verduidelijkt. Hierna is bij meerdere casussen besloten om een SMI niet meer te verlengen. Een aantal ouders zijn hiertegen in bezwaar gegaan, waarbij de bezwarencommissie heeft aangegeven dat met de huidige verordening en het uitvoeringsbesluit onvoldoende duidelijkheid is over de afwegingsfactoren. Om die reden stellen we voor om specifieke uitgangspunten (aanvullend op de criteria die gelden voor alle jeugdhulpvoorzieningen) voor een SMI vast te leggen in het uitvoeringsbesluit. Als uitgangspunten willen we opnemen dat een SMI van tijdelijke aard is, bedoeld voor ouder(s) die geen recht op

kinderopvangtoeslag hebben en die onderliggende problematiek hebben. Ouder(s) moeten hierbij bereid zijn om te willen werken aan een oplossing, waarbij ze in de periode dat een SMI is verleend, samen met eventuele hulpverleners, ook werken aan een structurele oplossing. Dit onderdeel hebben we uitgewerkt in hoofdstuk 3.2.

3. Het evalueren van ingezette jeugdhulp

De afgelopen jaren hebben we met het verbetertraject toegang gewerkt aan het verbeteren van het gemeentelijke toegangsproces. In één van de ontwikkelopgaven uit het verbetertraject toegang is gewerkt aan het efficiënter en effectiever inrichten van de evaluaties van jeugdhulpvoorzieningen en Wmo begeleiding. Voorheen plande de medewerker van het sociaal team een evaluatiegesprek in met de inwoner en zorgaanbieder vlak voordat een beschikking afliep. Bij de evaluatiegesprekken kwam het alleen regelmatig voor dat de zorgaanbieder vaak nog niet goed samen met de inwoner had stilgestaan bij het verloop van de voorziening en welke resultaten zijn behaald. Om de evaluatie beter in te richten vragen we daarom nu aan aanbieders om uiterlijk 8 weken voor afloop van de beschikking samen met de inwoner een evaluatieverslag in te leveren. In dit evaluatieverslag staat welke hulp is geleverd, aan welke doelen is gewerkt en hoe dit is vormgegeven, welke resultaten zijn behaald, en of gedacht wordt dat hulp langer nodig is. Wanneer nog niet alle doelen zijn behaald wordt tevens stilgestaan bij welke inspanning ze verwachten dat nog nodig is om de doelen alsnog te behalen, op welke manier is gewerkt aan een afbouw van de hulp en hoe is gewerkt aan de eigen kracht van inwoners. Wanneer de aanbieder en inwoner aangeven dat ze denken dat langer hulp nodig is, wordt een evaluatiegesprek met een medewerker van het sociaal team ingepland. Op deze manier sturen we meer op het behalen van de vastgestelde doelen en kan beter geëvalueerd worden, waardoor jeugdhulp doelmatiger kan worden ingezet. Daarnaast zorgt dit ervoor dat medewerkers van het sociaal team efficiënter hun tijd kunnen inzetten. Om duidelijk en transparant te zijn willen we de nieuwe werkwijze van de evaluatie opnemen in het uitvoeringsbesluit. Dit onderdeel is uitgewerkt in hoofdstuk 5.1.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

Het aanpassen van het uitvoeringsbesluit brengt op zichzelf geen kosten met zich mee. Wel kunnen de aanpassingen bijdragen aan kostenbeheersing in het sociaal domein. Met de aanpassingen in het evaluatieproces verwachten we namelijk de doelmatigheid van jeugdhulp te verbeteren. De uitgangspunten voor een SMI leiden daarnaast tot het zorgvuldiger verlenen van een SMI, waardoor de kosten voor een SMI kunnen dalen. Overigens is het echter wel mogelijk dat andere voorzieningen dan juist meer worden ingezet. Bijvoorbeeld een tijdelijke voorziening die ouder(s) helpt bij het vinden van een structurele oplossing (denk aan een vrij toegankelijke voorziening zoals steunouder, maar mogelijk ook Wmo begeleiding en/of een voorziening vanuit de zorgverzekeringswet¹).

Risico's?

Met het aanpassen van het uitvoeringsbesluit beogen we het toegangsproces te verbeteren en de rechtszekerheid te vergroten. Het is echter mogelijk dat in individuele gevallen een inwoner zich benadeeld voelt en een klacht/bezwaar zal indienen. Dit is altijd een risico bij aanpassingen.

Communicatie

Kernboodschap: Het college van B&W stelt het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2024 vast. Het uitvoeringsbesluit is van toepassing op inwoners van de gemeente Oosterhout met een hulpvraag op het gebied van de Jeugdwet. In het uitvoeringsbesluit staat een inhoudelijke uitwerking van de uitvoering van het toegangsproces tot jeugdhulp.

¹ Voorzieningen vanuit de zorgverzekeringswet zijn geen lasten voor de gemeente.